

Dalabyggð

Endurskoðunarskýrsla 2020

Ársreikningur 2020

20. maí 2021

Til sveitarstjórn Dalabyggðar

Skýrsla þessi inniheldur niðurstöður endurskoðunar okkar á ársreikningi fyrir árið 2020 og er ætlað að upplýsa um atriði sem komu í ljós við endurskoðunina og við teljum að eigi erindi við ykkur.

Við munum fúslega ræða þau mál frekar sem fram koma í skýrslunni.

Við endurskoðunina höfum við það að markmiði að veita óháð álit á ársreikningnum og staðfesta að skýrsla sveitarstjóra og sveitarstjórnar uppfylli kröfur laga.

Endurskoðun okkar mun ljúka samhliða áritun sveitarstjórnar og gerum við ráð fyrir að árita ársreikning sveitarfélagsins með fyrirvaralausri áritun þegar sveitarstjórn hefur samþykkt hann og mál sem fram koma á blaðsíðu 4 eru frágengin.

Skýrsla þessi verður formlega gefin út þegar við höfum lokið endurskoðuninni.

Við viljum benda ykkur á mikilvæg atriði á blaðsíðu 18 sem útskýra:

- tilganginn með skýrslunni,
- hvaða takmarkanir eru á vinnunni sem fram fór,
- takmörkun á ábyrgð vegna dreifingar á skýrslunni.

1	Gæði í endurskoðun	3
2	Niðurstaða endurskoðunar	4
3	Mikilvægi	5
4	Umfang endurskoðunar	6
5	Fyrirhuguð áritun endurskoðanda	7
6	Áherslur í endurskoðun	8
7	Ítarefni	15
8	Viðaukar	20

Hugtakið **gæði** felur í sér að gera hið rétta og er það helsta forgangsverkefni okkar. **Gæðaramminn** útskýrir hvernig við skilum gæðavinnu og hvernig allir eigendur og starfsmenn leggja sitt af mörkum til þess.

‘Skuldbindingar um gæði’ eru kjarninn í gæðarammanum ásamt stöðugri vöktun og endurbótum til að uppfylla kröfur gæðadrifkraftanna.

Drifkraftar gæða okkar eru hornsteinar í nálgun okkar ásamt stuðningi sérfræðinga gefa skýrar leiðbeiningar sem hvetja til rétttrar framkvæmdar við endurskoðunina.

Við skilgreinum „gæði í endurskoðun“ þegar endurskoðunin er unnin:

- með samræmdum hætti í takt við kröfur og tilgang viðeigandi faglegra staðla innan áreiðanlegs gæðastjórnunarkerfis, og
- allar aðgerðir okkar eru unnar í umhverfi þar sem gerðar eru ítrustu kröfur um hlutlægni, óhæði, siðferði og heiðarleika.

Gera ávallt hið rétta.

Niðurstaða endurskoðunar

Áherslur í endurskoðun

- Innra eftirlit og sniðganga stjórnenda á eftirliti
- Stjórnsýsluskoðun
- Áhrif heimsfaraldurs Covid19 og atburðir eftir reikningsskiladag
- Önnur atriði

Óleiðréttir mismunir

Mismunum eða skekkjum sem fram koma við endurskoðunina er safnað á sérstaka mismunalista og er lagt mat á uppsöfnuð áhrif þeirra undir lok endurskoðunarinnar.

Ekki er um að ræða óleiðréttá mismuni.

Mál frágengin samhliða seinni umræðu um ársreikning

- Staðfestingabréf stjórnenda
- Afgreiðsla og áritun sveitarstjórnar
- Undirrituð áritun endurskoðanda
- Lokaútgáfa endurskoðunarskýrslu

Veikleikar í innra eftirliti

Við viljum benda á að sökum smæðar á skrifstofu er aðgreining starfa ekki fullnægjandi í öllum tilvikum. Stjórnendur eru meðvitaðir um þennan veikleika í innra eftirliti.

Við skoðun okkar á innra eftirliti komu ekki fram aðrir verulegir veikleikar á innra eftirliti.

Við höfum einnig komið á framfæri ábendingum um veikleika í innra eftirliti sem ekki teljast verulegir en tækifæri eru til úrbóta.

Veikleikar í stjórnsýslu

Við ítrekum mikilvægi þess að hugað sé að tímasetningum samþykktar á viðaukum.

Í sérstakri skýrslu okkar til stjórnenda höfum við komið á framfæri ýmsum ábendingum í kjölfar stjórnsýsluskoðunar okkar.

Umfang endurskoðunar

Umfang endurskoðunar okkar nær yfir samstæðuársreikning sveitarfélagsins en undir hann falla sveitarsjóður, stofnanir og fyrirtæki þess, sbr. 61. gr. sveitarstjórnarlaga.

Yfirlit yfir umfang endurskoðunar má sjá á bls. 6.

Tekjur 2020 (skv. áætlun)

1.056,9 m.kr.

(2019: 939,2 m.kr. - meðaltal)

Mikilvægi

31,7 m.kr.

3,0% af meðaltekjum

(2019: 28,2 m.kr., 3,0%)

Ákvörðun mikilvægis

Mikilvægismörk eru mat okkar á því hver ásættanleg skekkja í ársreikningi er. Við ákvörðun mikilvægismarkna er lagt mat á hversu mikil skekkja yrði til þess að breyta ákvörðun notenda reikningsskilanna.

Til að bregðast við uppsafnaðri áhættu eru endurskoðunaraðgerðir skipulagðar til að finna skekkjur sem eru lægri en mikilvægismörkin. Í sumum tilvikum lækkum við þessi mörk enn frekar vegna liða sem kunna að vekja mikinn áhuga notenda reikningsskilanna.

Mismunur tilkynntur til sveitarstjórnar (2019: 1,4 m.kr.)

1,5 m.kr.

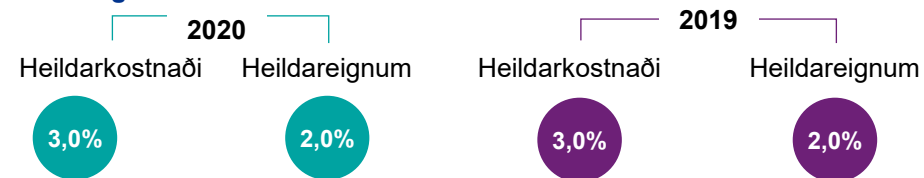
Mikilvægi fyrir eintaka liði reikningsskilanna (2019: 21,1 m.kr.)

23,8 m.kr.

Mikilvægi fyrir reikningsskilin í heild (2019: 28,2 m.kr.)

31,7 m.kr.

Mikilvægi sem hlutfall af:

Við munum tilkynna um:

Leiðréttan mismun

Óleiðréttan mismun

Skekkjur og skortur á upplýsingum í skýringum (Leiðrétt og óleiðrétt)

Umfang endurskoðunar

Umfang endurskoðunar Dalabyggð 2020				
Sjóður / félag		Hlutfall tekna	Nálgun	Endurskoðandi
Dalabyggð		99,3%	Endurskoðaður árseikningur	KPMG
<i>Aðalsjóður</i>	<i>A hluti</i>			
<i>Eignasjóður</i>	<i>A hluti</i>			
<i>Dvalarheimilð Silfurtún</i>	<i>B hluti</i>			
<i>Félagslegar Ibúðir</i>	<i>B hluti</i>			
<i>Fráveita</i>	<i>B hluti</i>			
<i>Dalaveitur</i>	<i>B hluti</i>			
<i>Vatnsveita</i>	<i>B hluti</i>			
<i>Fasteignafélagið Hvammur</i>	<i>B hluti</i>	0,7%	Óendurskoðaður ársreikningur	KPMG
<i>Dalagisting</i>	<i>B hluti</i>	0,0%	Endurskoðaður ársreikningur	KPMG
		100,0%		

Umfang endurskoðunar okkar nær yfir samstæðuársreikning sveitarfélagsins en undir hann falla sveitarsjóður, stofnanir og fyrirtæki þess, sbr. 61. gr. sveitarstjórnarlaga.

Við mat á umfangi er horft til tekna hvernar einingar sem fellur undir samstæðuna og er hlutfallsleg skipting sýnd hér að ofan.

Fyrirhuguð áritun óháðs endurskoðanda

Áritun óháðs endurskoðanda

Til sveitarstjórnar Dalabyggðar

Áritun um endurskoðun ársreikningsins

Álit

Við höfum endurskoðað ársreikning Dalabyggðar fyrir árið 2020, sem hefur að geyma samstæðureikning fyrir sveitarfélagið, þ.e. sveitarstjórn, stofnanir þess og fyrirtæki með sjálfstætt reikningshald. Hann greinist í rekstrarreikning, efnahagsreikning, sjóðstreymisýfirlit, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af fjárhagsstöðu sveitarfélagsins 31. desember 2020 og afkomu þess og breytingu á handbæru fé á árinu 2020, í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög.

Grundvöllur álits

Við endurskoðuðum í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er lýst frekar í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins* í árituninni. Við erum óháð sveitarfélaginu í samræmi við gildandi siðareglur fyrir endurskoðendur. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og víðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Ábyrgð sveitarstjórnar og sveitarstjóra á ársreikningnum

Sveitarstjórn og sveitarstjóri eru ábyrgð fyrir gerð og glöggri framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og sveitarstjórnarlög og fyrir því innra eftirliti sem þau telja nauðsynlegt til að gera þeim kleift að setja fram ársreikning sem er án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber sveitarstjórn og sveitarstjóra að leggja mat á rekstrarhæfi sveitarfélagsins og upplýsa, eftir því sem við á, um þætti er varða rekstrarhæfi og miða grundvöll reikningsskilanna við áframhaldandi rekstrarhæfi nema það sé ekki lengur til staðar.

Sveitarstjórn og sveitarstjóri skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar eru að öðlast hæfilega vissu um hvort ársreikningurinn í heild sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, og að gefa út áritun endurskoðanda sem inniheldur álit okkar. Í hæfilegri vissu felst áreiðanleiki en ekki trygging fyrir því að endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni alltaf leiða í ljós verulega annmarka ef þeir eru fyrir hendi. Annmarkar geta komið fram vegna sviksemi eða mistaka og eru taldir verulegir ef þeir einir og sér eða samanlagt gætu haft áhrif á efnahagslegar ákvarðanir sem notendur ársreikningsins taka á grundvelli hans.

Við endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla beitum við ávallt faglegri dómgreind og viðhöfum faglega gagnrýni. Að auki:

- Greinum við og metum hættu á verulegri skekkju í ársreikningnum, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeirri hættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og víðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, fölsun, að einhverju sé viljandi sleppt, villandi framsetningu eða að farið sé framhjá innra eftirliti.

Áritun óháðs endurskoðanda, frh.:

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins, frh.:

- Öflum við skilnings á innra eftirliti, sem varðar endurskoðunina, til að skipuleggja víðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki til að veita álit á virkni innra eftirlits sveitarfélagsins.
- Metum við hvort reikningsskilaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnaðs og tengdar skýringar séu víðeigandi.
- Ályktum við um hvort notkun sveitarstjórnar og sveitarstjóra á forsendu reikningsskilanna um rekstrarhæfi sé víðeigandi og metum, á grundvelli endurskoðunarinnar, hvort aðstæður séu til staðar sem valdið gætu verulegum vafa um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur, í áritun okkar, að vekja sérstaka athygli á víðeigandi skýringum ársreikningsins eða, ef slíkar skýringar eru ófullnægjandi, að víkja frá fyrirvalausni áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Samt sem áður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni haft neikvæð áhrif á rekstrarhæfi sveitarfélagsins.
- Metum við framsetningu, uppbyggingu og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum, og hvort ársreikningurinn gefi glögga mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum.
- Öflum við nægilegra og víðeigandi endurskoðunargagna varðandi fjárhagslegar upplýsingar rekstrareininga sem falla undir starfsemi sveitarfélagsins til að geta gefið álit á ársreikningnum. Við erum ábyrgð fyrir skipulagi, eftirliti og framkvæmd endurskoðunar sveitarfélagsins og berum óskipta ábyrgð á áritun okkar.

Við upplýsum sveitarstjórn meðal annars um áætlað umfang og tímasætningar endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti.

Staðfesting vegna annarra ákvæða laga

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu sveitarstjóra og sveitarstjórnar sem fylgir þessum ársreikningi eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og koma ekki fram í skýringum.

Borgarnesi,

KPMG ehf.

1 Innra eftirlit og fjárhagskerfi

Skilgreining

- Innra eftirlit og virkni þess er veigamikill þáttur í að tryggja áreiðanleika fjárhagsupplýsinga, örugga meðferð og vörslu fjármuna og að ekki hljóti tjón af villum, mistökum eða misnotkun.

Viðbrögð í endurskoðuninni

- Með fyrirspurnum, yfirferð fundargerða og skoðun á gögnum metur endurskoðunarteymi styrkleika þess eftirlitsumhverfis sem til staðar er.
- Lykilferlar eru yfirfarnir með það að markmiði að bera kennsl á eftirlitsþætti sem stjórnendur hafa komið á til að bregðast við hættu á verulegri skekkju.
- Aðgreining starfa er könnuð t.d. með yfirferð á heimildum starfsmanna, aðgangsstýringum og öðrum þáttum í upplýsingakerfum sveitarfélagsins.
- Úrtaksprófanir eru framkvæmdar til staðfestingar á annars vegar réttmæti og tilurð kostnaðar og hins vegar til yfirferðar á heimildum aðila til samþykktar.
- Við prófum eftirlit stjórnenda með framvindu fjárhagsáætlana .

Niðurstaða

Ekki komu fram verulegir veikleikar á innra eftirliti.

Sökum fámennis á skrifstofu er í einhverjum tilvikum ekki hægt að koma við fullnægjandi aðgreiningu starfa. Stjórnendur eru meðvitaðir um þann veikleika í innra eftirliti.

Samhliða vinnu okkar við endurskoðunina höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur og starfsmenn sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni.

Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2021.

2 Möguleg sniðganga stjórnenda á eftirliti

Skilgreining

- Stjórnendur eru í þeirri aðstöðu að geta átt við fjárhagsfærslur og sett fram röng reikningsskil með því að sniðgagna eftirlitsaðgerðir sem annars virðast vera skilvirkar og þannig haft áhrif á reikningsskilin.
- Sniðgangi stjórnendur innra eftirlit getur það skapað sviksemisáhættu.
- Endurskoðendum er skylt að framkvæma aðgerðir sem miða sérstaklega að því að kanna hvort stjórnendur hafa sniðgengið eftirlit.

Niðurstaða

Ekki komu fram vísbendingar um sniðgöngu stjórnenda á innra eftirliti.

Viðbrögð í endurskoðuninni

- Við prófum virkni eftirlita með færslum og lokafærslum.
- Við metum hvort breytingar milli ára á aðferðum og forsendum við reikningshaldslegt mat eru viðeigandi.
- Við skoðum veruleg viðskipti sem eru ekki hluti af hefðbundinni starfsemi sveitarfélagsins eða eru óvenjuleg að einhverju leyti og mátum hvort þau væru viðeigandi.
- Við leitum að sviksemisfærslum með sjálfvirkum aðgerðum og gagnagreiningum.
- Við greinum og prófuðum verulegar færslur og lokafærslur sem voru færðar við undirbúning reikningsskilanna.

Flækjustig

Næmi fyrir
hlutdrægni/
sviksemi

Ósamræmi

3 Stjórnsýsluskoðun

Skilgreining

- Samkvæmt 3. mgr. 72. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011 skulu endurskoðendur sveitarfélaga meðal annars „kanna hvort fullnægjandi heimildir hafi verið fyrir útgjöldum og hvort almenn stjórnsýsla sveitarfélags og einstakar ákvarðanir af hálfu þess eru í samræmi við reglur um fjármál sveitarfélags, ábyrga fjármálastjórn og upplýsingaskyldu sveitarfélaga.“
- Lagareglur gilda um form ákvarðana um álagningu skatta og þjónustugjalda og ákvarðana um hvers kyns útgjöld sveitarfélaga.
- Séu ákvarðanir ekki teknar í samræmi við lög kann að leika vafi á heimildum til álagningar skatta og gjalda og ráðstöfunar fjármuna

Viðbrögð í endurskoðuninni

- Kannað var hvort sveitarstjórn hafi fylgt ákvæðum laga, reglna og samþykktar er lúta að stjórnsýslu, svo sem sveitarstjórnarlögum og lögum um tekjustofna sveitarfélaga.
- Í tengslum við stjórnsýsluskoðun var meðal annars aflað upplýsinga af heimasíðu sveitarfélagsins, vef Stjórnartíðinda og úr fundargerðum, auk þess sem tekin voru viðtöl við stjórnendur sveitarfélagsins.

Niðurstaða

Í framhaldi af niðurstöðum stjórnsýsluskoðunar viljum við ítreka fyrri ábendingar okkar um að tímasetningar samþykktar viðauka séu í samræmi við ákvæði sveitarstjórnarlaga. Gæta þarf að því að áður en til ráðstöfunar fjármuna og/eða skuldbindinga gagnvart þriðja aðila kemur liggja fyrir samþykktir viðaukar í þeim tilvikum sem útgjöld er umfram gildandi fjárhagsáætlun.

Við viljum taka fram að samhliða stjórnsýsluskoðun okkar höfum við komið ábendingum okkar á framfæri við stjórnendur sveitarfélagsins eftir því sem við hefur átt hverju sinni.

Auk þess komum við ábendingum til sveitarstjóra í sérstakri skýrslu þar sem settar eru fram ábendingar varðandi stjórnsýslu og önnur atriði sem tengjast vinnu okkar.

Munum við fylgja ábendingum okkar eftir við endurskoðunarvinnu vegna ársins 2021.

Áherslur í endurskoðun

4 Rekstrartekjur

Aðrar áherslur í endurskoðun

Skilgreining

Skatttekjur eru færðar til tekna við álagningu þeirra en til lækkunar er færð reiknuð niðurfærsla vegna óinnheimtra skatttekna. Til skatttekna heyrir útsvar, fasteignaskattur og framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga, auk annarra tekna sem hafa ígildi skatta, svo sem lóðarleiga.

Tekjur af sölu þjónustu og vöru eru færðar þegar afhending hefur farið fram og kröfuréttur myndast.

Áfallnar vaxtatekjur eru færðar til tekna í samræmi við höfuðstól og skilmála vaxtaberandi krafna.

Arðstekjur eru færðar til tekna þegar réttur til þeirra hefur myndast. Hagnaður eða tap af sölu varanlegra rekstrarfjármuna er reiknað sem mismunur söluverðs og bókfærðs verðs og er hann færður í rekstrarreikning meðal rekstrartekna eða -gjalda, eftir því sem við á.

Sundurliðun rekstrartekna má sjá í skýringu 4 með ársreikningi.

Viðbrögð í endurskoðuninni

Við endurskoðun okkar á útsvari og framlögum frá Jöfnunarsjóði var stuðst við ytri gögn frá Fjársýslu ríkisins og Jöfnunarsjóði, auk samanburðar við önnur gögn.

Endurskoðun fasteignagjalda og annarra tekna fól m.a. í sér greiningaraðgerðir, staðfestingar við undirliggjandi gögn, yfirferð með stjórnendum á helstu frávikum frá fjárhagsáætlun og samanburði við fyrra ár.

Engin breyting er á endurskoðunarnálgun okkar frá fyrra ári.

Niðurstaða

Við gerum ekki athugasemdir við færslu rekstrartekna í ársreikningi sveitarfélagsins.

5 Laun og tengd gjöld

Aðrar áherslur í
endurskoðun

Skilgreining

Laun og launatengd gjöld nám 565 millj. kr. vegna ársins 2020 eða um 57% af heildartekjum sveitarfélagsins.

Meðal launa og launatengdra gjalda, nánar tiltekið meðal áfallins launakostnaðar, er færður launakostnaður sem rekja má til biðlaunaréttar starfsmanns sveitarfélagsins.

Sundurliðun launa og tengdra gjalda má sjá í skýringu 5 með ársreikningi.

Viðbrögð í endurskoðuninni

Endurskoðun launa og launatengdra gjalda felur meðal annars í sér framkvæmd greiningaraðgerða, yfirferð og prófanir á eftirlitsaðgerðum tengdum launaferli auk staðfestinga samkvæmni gjaldfærslu fjárhagsbókhalds og útreiknings launakerfis.

Engin breyting er á endurskoðunarnálgun okkar frá fyrra ári.

Niðurstöður okkar

Við gerum ekki athugasemdir við færslu launa og launatengdra gjalda í ársreikningi sveitarfélagsins.

Áherslur í endurskoðun

6 Varanlegir rekstrarfjármunir

Aðrar áherslur í endurskoðun

Skilgreining

Varanlegir rekstrarfjármunir aðrir en lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðir til eignar í efnahagsreikningi á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Kostnaðarverð samanstendur af beinum kostnaði sem fellur til við öflun rekstrarfjármuna. Frá kostnaðarverði dragast álögð gatnagerðargjöld og önnur framlög og endurgreiðslur vegna stofnkostnaðar.

Lóðir og lendur sem sveitarfélagið hefur leigutekjur af eru færðar á gangverði eða núvirði framtíðarleigutekna samkvæmt fyrirliggjandi leigusamningum sé það lægra.

Lóðir og lendur eru endurmetnar með reglubundnum hætti, ef endurmetið verð þeirra er 5% umfram bókfært verð, sbr. álit reikningsskila og upplýsinganefndar 2/2010.

Endurmat lóða og lendna er fært á eiginfjárreikning.

Framsetning og matsaðferðir í ársreikningi eru óbreyttar frá fyrra ári, sjá nánar í skýringu 8 með ársreikningi.

Viðbrögð í endurskoðuninni

Endurskoðun felur meðal annars greiningaraðgerðir, yfirferð og prófanir á eftirlitsaðgerðum tengdum fjárfestingu ársins, auk úrtaksskoðunar á fjárfestingu ársins.

Yfirferð og endurreikningur á fyrningarskýrslum og gjaldfærslu afskrifta sem og áætluðum nýtingartíma eigna.

Samanburður er gerður milli fjárfestingar og fjárfestingaráætlunar og skýringa leitað á helstu frávikum.

Yfirferð á forsendum og útreikningi vegna endurmats lóða og lendna.

Engin breyting er á endurskoðunarnálgun okkar frá fyrra ári.

Niðurstaða

Við gerum ekki athugasemdir við færslu varanlegra rekstrarfjármuna í ársreikningi sveitarfélagsins.

Áherslur í endurskoðun

7 Stofnframlög og eignarhlutir í félögum

Aðrar áherslur í
endurskoðun

Skilgreining

Stofnframlög og eignarhlutir A og B hluta í félögum nema alls 71 millj. kr. í árslok samkvæmt efnahagsreikningi 2020.

Stærstu eignarhlutir í árslok voru 0,6% eignarhlutur í Lánasjóði sveitarfélaga ohf. sem bókfærður er á 54 millj. kr. og stofnframlög Bakkahvamms hses sem bókfærð eru á 14 millj. kr. í árslok 2020.

Framsetning og matsaðferðir í ársreikningi eru óbreyttar frá fyrra ári, sjá nánar í skýringu 9 með ársreikningi.

Viðbrögð í endurskoðuninni

Við endurskoðun okkar á eignarhlutum í félögum yfirfórum við m.a. mat á eignarhlutum og réttmæti reikningshaldslegrar meðferðar þeirra og framsetningu.

Engin breyting er á endurskoðunarnálgun okkar frá fyrra ári.

Niðurstöður okkar

Við gerum ekki athugasemdir við færslu stofnframlaga og eignarhluta í félögum í ársreikningi sveitarfélagsins.

Ítarefni

Efnisyfirlit

bls.

Aðrar upplýsingar til sveitarstjórnar	16
Óhæði	17
Fyrirvarar	18
Breytingar í vændum	19

Aðrar upplýsingar til sveitarstjórnar

- Engin atriði sem þarf að upplýsa um
- Atriði sem þarf að upplýsa um

Atriði	Viðbrögð
Staðfestingabréf stjórnenda	● Við höfum ekki farið fram á sérstakar staðfestingar stjórnenda umfram þær sem koma fram í hefðbundnu staðfestingabréfi stjórnenda fyrir árið 2020.
Tengdir aðilar	● Það komu ekki upp veruleg atriði vegna tengdra aðila í endurskoðun okkar.
Önnur atriði sem við viljum vekja athygli á	● Það er faglegt mat okkar að ekkert hafi komið fram í endurskoðuninni sem hefur veruleg áhrif á reikningsskilagerðina.
Veikleikar í innra eftirliti	● Við höfum greint stjórnendum frá helstu veikleikum í innra eftirliti sem komu fram við endurskoðunina. Greint er frá verulegum veikleikum í þessari skýrslu.
Áritun á ársreikninginn	● Áritun okkar á ársreikning sveitarfélagsins verður fyrirvaralaus.
Sviksemi eða grunur um sviksemi, lögum og reglum ekki fylgt eða ólöglegt athæfi	● Ekki hafa komið upp sviksemisatvik eða grunur um sviksemi stjórnenda sveitarfélagsins eða starfsmanna í lykilstöðum innra eftirlits sem leiðir til verulegrar skekkju í ársreikningi.
Ytri sérfræðingar	● Við endurskoðunina byggðum við á vinnu sérfræðings, tryggingastærðfræðings, utan KPMG sem hefur staðfest óhæði sitt gagnvart sveitarfélaginu og þeim lífeyrissjóðum sem úttekt skuldbindingar er framkvæmd vegna.
Umbeðin gögn og skýringar	● Stjórnendur veittu okkur öll gögn og skýringar sem við óskuðum eftir.

Atriði	Viðbrögð
Verulegir erfiðleikar	● Ekki komu upp verulegir erfiðleikar við endurskoðunina.
Ágreiningur við stjórnendur eða takmörkun á umfangi	● Ekki kom upp ágreiningur milli endurskoðunarteymis og stjórnenda. Stjórnendur settu ekki takmarkanir á umfang endurskoðunarinnar.
Staðfesting á óhæði	● Ekki kom upp brot á óhæðisreglum við endurskoðunina. Endurskoðunarteymið og aðrir hjá KPMG sem tengjast endurskoðuninni hafa fylgt siðareglum um óhæði.
Reikningsskilaaðferðir	● Í endurskoðun okkar höfum við metið hversu viðeigandi reikningsskilareglur, reikningshaldslegt mat og skýringar eru í ársreikningi sveitarfélagsins. Almennt teljum við þessi atriði vera viðeigandi.
Veruleg atriði sem voru rædd eða á að greina stjórnendum frá	● Farið var yfir helstu niðurstöður endurskoðunar með stjórnendum.
Rekstrarhæfi	● Ekki komu fram atburðir eða aðstæður sem vekja verulegar efasemdir um áframhaldandi rekstrarhæfi sveitarfélagsins.

Við útgáfu þessarar skýrslu staðfestum við að ekki hafa komið upp atriði sem skerða óhæði okkar eða draga úr hlutleysi.

Sem endurskoðunarfyrirtæki erum við skuldbundin til að vera óháð í reynd og í ásýnd. Við höfum metið og staðfest óhæði okkar sem endurskoðenda og óhæði allra starfsmanna okkar sem koma að endurskoðuninni.

Alþjóðlegur endurskoðunarstaðall ISA 260 og lög um endurskoðendur kveða á um skyldu okkar til að upplýsa um öll mál sem ætla má að geti haft áhrif á óhæði okkar, tilgreina þær varúðarráðstafanir sem gripið hefur verið til vegna þeirra mála og að staðfesta óhæði okkar.

Í samræmi við siða- og óhæðisreglur ber öllum eigendum og starfsmönnum KPMG að staðfesta árlega að þeir hafi farið að reglum um óhæði, þar á meðal að þeir eigi ekki fjárhagslegra hagsmuna að gæta sem ganga gegn óhæðisreglum.

Eftir að hafa farið yfir framangreint og önnur viðeigandi atriði er það mat okkar að KPMG sé óháð í samræmi við lög, reglur og endurskoðunarstaðla.

Skýrsla þessi er gerð í samræmi við skilmála bréfs okkar um endurskoðun.

- Efni skýrslunnar er eingöngu byggt á aðgerðum sem eru nauðsynlegar við endurskoðun okkar.
- Takmörkun á ábyrgð vegna dreifingar á skýrslunni.

Tilgangur skýrslunnar

Skýrslan hefur verið gerð í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi sveitarfélagsins fyrir árið 2020, sem gerður er í samræmi við sveitarstjórnarlög, lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglugerð um bókhald, fjárhagsáætlanir og ársreikninga sveitarfélaga nr. 1212/2015.

Skýrslan er gerð fyrir stjórnendur, sem við teljum vera sveitarstjórn og sveitarstjóra, í því skyni að upplýsa um atriði sem máli geta skipt samkvæmt alþjóðlegum endurskoðunarstöðlum (ISA), þar á meðal samkvæmt ISA 260 Samskipti við stjórnendur, og önnur atriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar og við teljum að geti verið áhugaverð, en ekki í neinu öðru skyni.

Í skýrslunni eru tilgreind lykilatriði sem við höfum komist að við endurskoðun okkar en ekki er um að ræða endurtekningu á atriðum sem við höfum þegar tilkynnt ykkur um.

Takmarkanir á vinnu

Skýrslan er aðskilin frá áritun endurskoðanda og veitir ekki viðbótarálit á ársreikningi sveitarfélagsins. Skýrslan bætir ekki við eða breytir skyldum okkar sem endurskoðenda.

Við höfum ekki skipulagt eða framkvæmt aðrar aðgerðir en þær sem okkur ber sem endurskoðendum í því skyni að koma auga á eða miðla til ykkar upplýsingum um þau atriði sem fram koma í þessari skýrslu.

Atriði í skýrslunni eru byggð á þekkingu sem við höfum aflað sem endurskoðendur ykkar. Við höfum ekki sannreynt nákvæmni eða heild slíkra upplýsinga að öðru leyti en því sem af okkur er krafist í tengslum við endurskoðunina.

Takmörkun á ábyrgð

Skýrslan er gerð á þeim grundvelli að hún er aðeins í þágu stjórnenda sveitarfélagsins. Það eru þó engar takmarkanir á frekari dreifingu skýrslunnar af okkar hálfu en við samþykkjum ekki neina ábyrgð gagnvart þriðja aðila, sé vitnað í hana eða vísað til hennar að hluta eða í heild.

Breytingar í vændum

Á árinu 2021 voru eftirfarandi breytingar gerðar á reglugerð 1212/2015, um bókhald, fjárhagsáætlánir og ársreikninga sveitarfélaga sem sveitarfélagið mun þurfa að horfa til við framsetningu ársreiknings 2021.

Reikningshaldsleg meðferð byggðasamlaga og annarra fyrirtækja með ótakmarkaðri ábyrgð sveitarfélags

Breyting var gerð á 3. mgr. 20. gr. reglugerðarinnar á þann hátt að sveitarfélögum er nú gert að færa inn í samantekin reikningsskil sín byggðasamlög, sameignarfélög, sameignarfyrirtæki og önnur félagaform með ótakmarkaðri ábyrgð miðað við hlutfallslega ábyrgð sveitarfélags.

Því ber sveitarfélagi að færa hlutdeild í einstökum liðum rekstrar og efnahags viðkomandi einingar (hlutfallsleg samstæða).

Rétt er að geta þess að ofangreint hefur áhrif á öll sveitarfélög sem standa að rekstri og/eða bera ábyrgð á viðkomandi einingum óháð eignarhluta.

Reikningsskila og upplýsinganefnd sveitarfélaga hefur ekki gefið út frekari leiðbeiningar eða álit um túlkun þessa ákvæðis.

Breytingar á fylgiskjöllum

Á sama tíma voru gerðar ýmsar breytingar á fylgiskjöllum við reglugerðina en þau eru eftirfarandi:

Fylgiskjal I - Um flokkun og greiningu í bókhaldi/reikningshaldi sveitarfélaga ásamt upplýsingaveitu og tvílyklun

Fylgiskjal II - Um form ársreikninga og fjárhagsáætlana sveitarfélaga

Fylgiskjal III - Gerð viðauka við fjárhagsáætlun sveitarfélaga

Fylgiskjal IV - Ábyrgða- og skuldbindingayfirlit sveitarfélaga.

Viðaukar

Efnisyfirlit

bls.

Lykiltölur og fjárhagsáætlanir

21

- Fjárhagsáætlanir sveitarfélaga eru eitt mikilvægasta stjórnþæki þeirra. Samkvæmt sveitastjórnarlögum tekur áætlanagerðin til næstu fjögurra ára.
- Stefna stjórnenda til lengri tíma birtist þannig í fjárhagsáætlun sem er nánar útfærð í áætlun næsta árs.
- Sveitarstjórn hefur afgreitt áætlun um rekstur, framkvæmdir og fjármögnun fyrir sveitarfélagið allt til ársins 2024 eins og sveitarstjórnarlög mæla fyrir um.
- Óhjákvæmilegt getur verið að gera viðauka við fjárhagsáætlun innan ársins. Gæta þarf þess að ef slíkir viðaukar eru samþykktir að bókanir vegna þeirra séu skýrar og að fram komi hvernig mæta eigi auknum útgjöldum eða öðrum breytingum er varða fjárhag sveitarfélagsins.
- Samkvæmt samþykktum áætlunum er gert ráð fyrir jákvæðri rekstrarniðurstöðu öll árin sem áætlanir ná til.
- Gert er ráð fyrir að veltufé frá rekstri nemi alls 372,9 millj. kr. á tímabilinu. Á sama tímabili er gert ráð fyrir afborgunum af langtímalánum og skuldbindingum að fjárhæð 193,9 millj. kr.

- Uppsafnaður greiðsluafgangur frá rekstri árána 2021-2024 nemur því um 179,0 millj. kr.
- Reiknað er með að fjárfestingar í varanlegum rekstrarfjármunum árána 2021-2024 nemi 781,5 millj. kr.
- Gert er ráð fyrir að mæta þeirri fjárþörf sem myndast innan tímabilsins vegna fjárfestingar með lántökum (260 millj. kr.), sölu rekstrarfjármuna (320 millj. kr. og lækkun handbærs fjár.

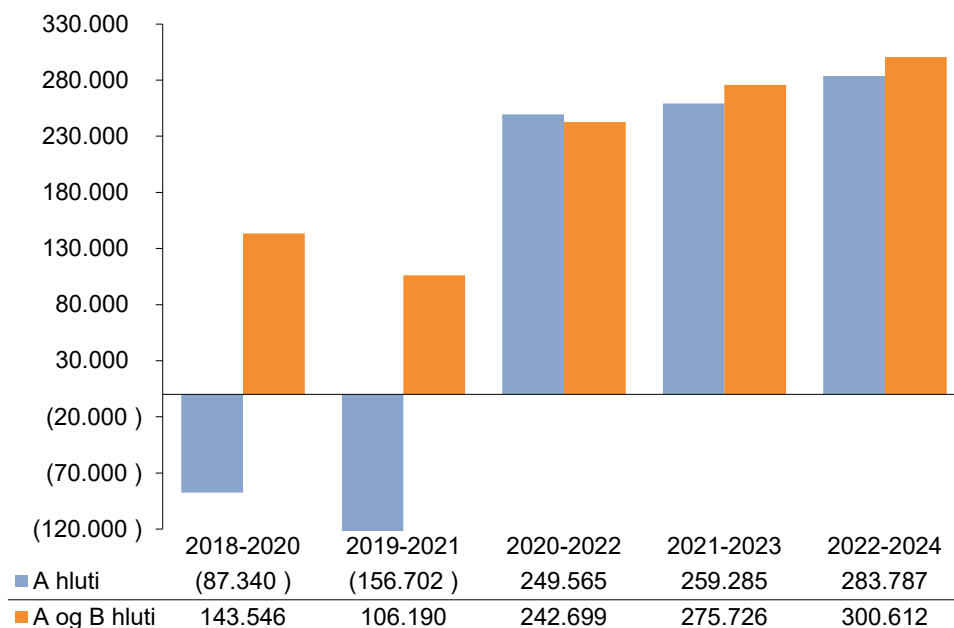
Lykiltölur og fjárhagsáætlanir 2021-2024 (frh.)

Hér að neðan má sjá þróun rekstrar og veltufjár frá rekstri til ársins 2024 í samanburði við fjárþörf vegna greiðslubyrði lána og fjárfestingar A og B hluta samkvæmt samþykktri áætlun. Fjárhæðir eru birtar í þús. kr.

	Ársreikningur 2019	Ársreikningur 2020	Áætlun 2021	Áætlun 2022	Áætlun 2023	Áætlun 2024
Rekstrartekjur	961.986	993.007	1.032.621	1.252.232	1.104.183	1.149.681
Rekstrargjöld án afskrifta	(846.554)	(909.429)	(962.723)	(978.015)	(1.004.234)	(1.034.526)
Rekstrarniðurstaða fyrir afskriftir	115.432	83.578	69.898	274.217	99.949	115.155
Afskriftir	(35.556)	(35.933)	(39.701)	(44.892)	(51.416)	(58.140)
Fjármunatekjur og fjármagnsgjöld, tekjuskattur	(15.393)	(18.018)	(18.116)	(28.333)	14.120	(20.048)
Rekstrarniðurstaða	64.483	29.626	12.081	200.992	62.653	36.967
Veltufé frá rekstri, skv. sjóðstreymi	128.944	78.448	60.961	77.242	127.189	107.508
Afborganir langtímalána og skuldbindinga	(38.603)	(42.337)	(38.533)	(55.162)	(53.560)	(46.673)
Greiðsluafgangur (fjárþörf)	90.341	36.111	22.428	22.080	73.629	60.835
Uppsafnaður greiðsluafgangur 2021-2024, eftir afborgana lána og skuldbindinga			22.428	44.508	118.137	178.972
Fjárfestingarhreyfingar tímabilsins 2021-2024			(145.500)	(249.000)	(267.500)	(119.500)
Uppsöfnuð fjárþörf 2021-2024, vegna fjárfestingar			(145.500)	(394.500)	(662.000)	(781.500)
Uppsafnaður greiðsluafgangur (fjárþörf) 2021-2024			(123.072)	(349.992)	(543.863)	(602.528)
Uppsöfnuð lántaka 2021-2024			100.000	200.000	250.000	260.000
Uppsafnaður greiðsluafgangur 2021-2024 (ófjármögnuð fjárþörf í áætlunum)			(23.072)	(149.992)	(293.863)	(342.528)
Skuldir og skuldbindingar	651.242	644.658	694.242	746.394	748.359	762.410
Skuldahlutfall, skv. skilgreiningu í reglugerð	68%	65%	67%	60%	68%	66%
Skuldaviðmið, skv. skilgreiningu í reglugerð	23%	25%	35%	19%	37%	38%

Rekstrarjöfnuður á þriggja ára tímabili, í þús. kr.

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

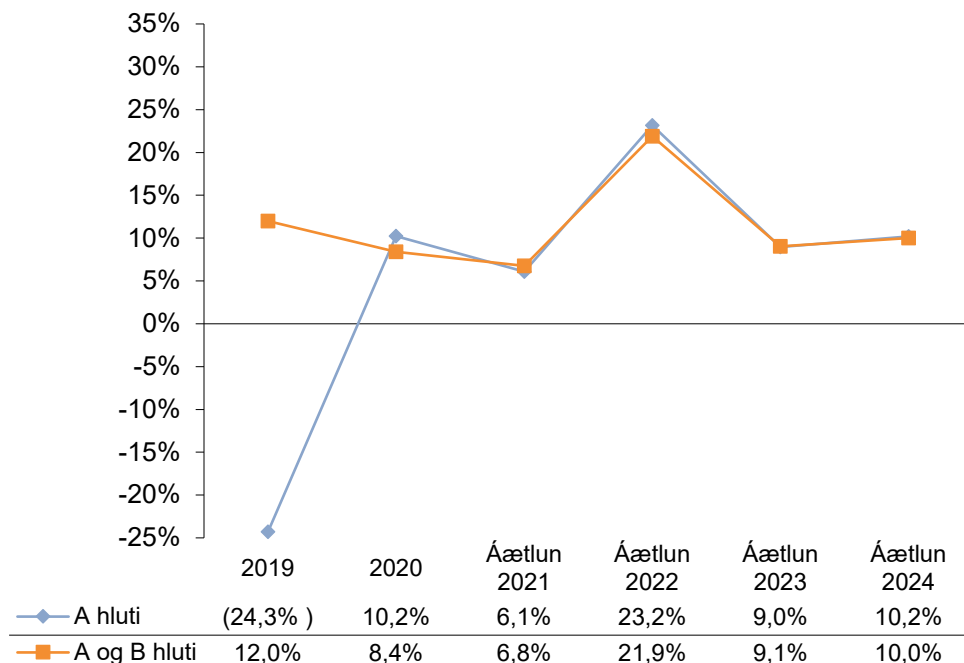
Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarútgjöld til rekstrar vegna A og B hluta séu á hverju þriggja ára tímabili ekki hærri en nemur samanlögðum reglulegum tekjum.

Athygli er vakin á ákvæði 13. gr. laga um breytingu á ýmsum lögum til að mæta efnahagslegum áhrifum heimsfaraldurs kórónaveiru nr. 25/2020. Þar er sveitarstjórnnum heimilað að víkja frá skilyrðum 1. og 2. tölul., 2. mgr. 64. gr. sveitarstjórnarlaga við stjórn sveitarfélagsins, þ.e. um jafnvægisreglu og skuldahlutfall, á tímabilinu frá 2020 til 2022.

Stöplariði sýnir yfirlit um þróun rekstrarjafnaðar fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2018, 2019 og 2020 er rekstrarniðurstaða miðuð við ársreikning viðkomandi árs, en 2021 til 2024 í samræmi við áætlaða rekstrarniðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Framlegðarhlutfall

Eftirlitsnefnd með fjármálum sveitarfélaga skal við yfirferð sína á ársreikningum og fjárhagsáætlunum sveitarfélaga, athuga hvort sveitarfélag uppfyllir viðmið um rekstur og skuldastöðu, sbr. 64. gr. sveitarstjórnarlaga. Sama á við um viðauka við fjárhagsáætlun ef þeir hafa áhrif á rekstrarniðurstöðu eða skuldastöðu sveitarfélagsins. Athugun á skilgreindum viðmiðum og lykiltölum eru meðal annarra þátta grundvöllur heildarmats eftirlitsnefndar á fjárhagsstöðu og fjárhagslegri sjálfbærni sveitarfélaga.

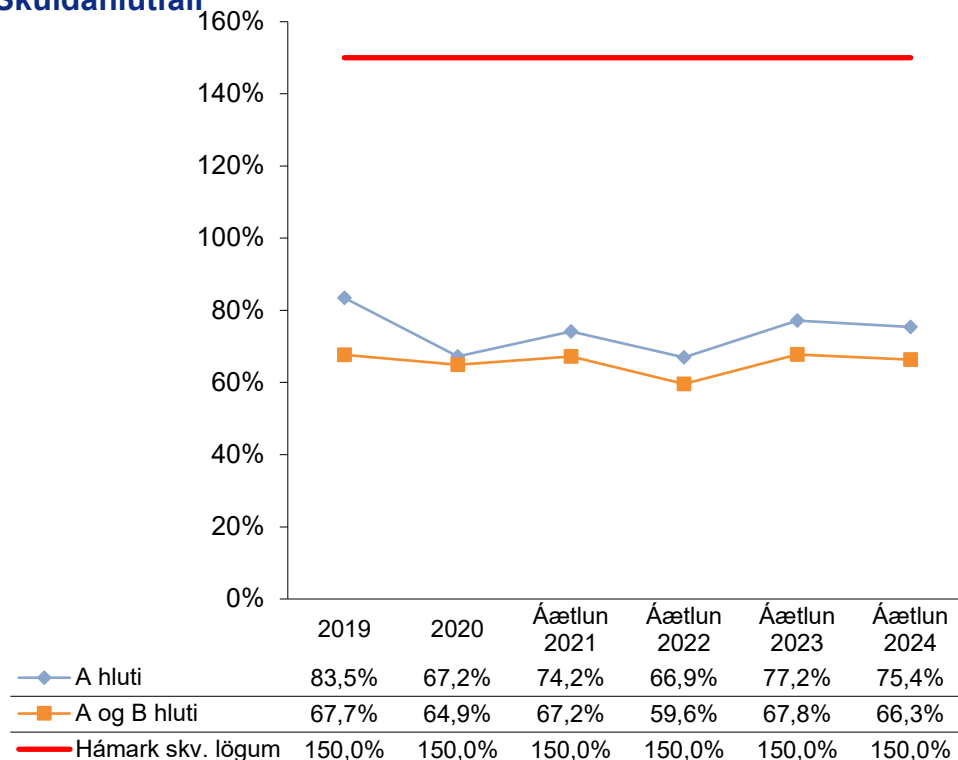
Ein af þeim lykiltölum sem miðað er við er framlegð sem hlutfall af reglulegum tekjum. Framlegð er samkvæmt skilgreiningu reglulegar tekjur að frádregnum rekstrargjöldum, en án afskrifta, fjármunatekna og fjármagnsgjalda.

Línuritíð sýnir yfirlit um þróun framlegðarhlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2019 og 2020 er miðað við ársreikning viðkomandi árs, en 2021 til 2024 er miðað við áætlaða niðurstöðu í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Að okkar mati er rétt að meta framlegðarhlutfall sveitarfélags í samhengi við skuldahlutfall þess.

Skuldahlutfall

Samkvæmt sveitarstjórnarlögum nr. 138/2011 ber sveitarstjórn að sjá til þess að rekstri, fjárfestingum og ráðstöfun eigna og sjóða sé þannig hagað á hverjum tíma að sveitarfélagið muni til framtíðar geta sinnt skyldubundnum verkefnum sínum (64. gr.).

Framangreindri skyldu skulu sveitarstjórnir m.a. fullnægja með því að heildarskuldir og skuldbindingar A og B hluta séu ekki hærri en sem nemur 150% af reglulegum tekjum.

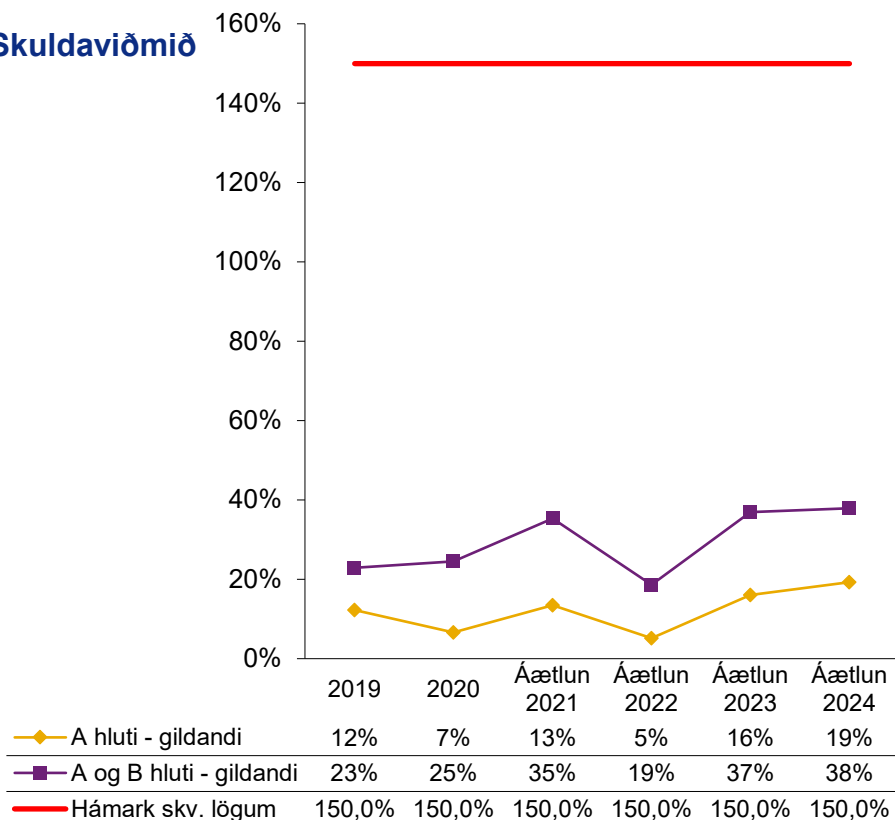
Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldahlutfalls fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hins vegar.

Árin 2019 og 2020 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2021 til 2024 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Skuldaviðmið

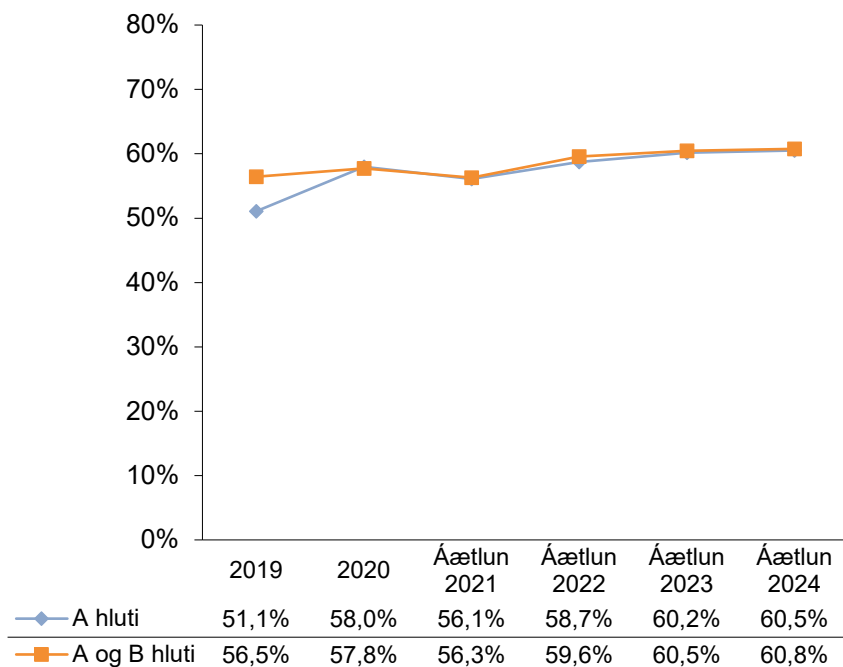
Skuldahlutfall og skuldaviðmið eru skilgreind í reglugerð um fjárhagsleg viðmið og eftirlit með fjármálum sveitarfélaga nr. 502/2012.

Eftirfarandi línurit sýnir yfirlit um þróun skuldaviðmiðs fyrir A hluta annars vegar og samantekinn A og B hluta hinsvegar.

Árin 2019 og 2020 eru skuldir miðaðar við ársreikninga viðkomandi ára, en 2021 til 2024 í samræmi við áætlaða breytingu á skuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

Við útreikning á hlutfallinu er miðað við rekstrartekjur samkvæmt sömu ársreikningum og áætlunum.

Eiginfjárlutfall

Línuritíð sýnir eiginfjárlutfall A hluta annars vegar og A og B hluta hins vegar.

Árin 2019 og 2020 eru birt í samræmi við ársreikninga viðkomandi ára, en 2021 til 2024 í samræmi við áætlaða breytingu á heildarskuldum og skuldbindingum í samþykktum áætlunum sveitarfélagsins.

